Enderrock | Helena Morén Alegret | Actualitzat el 04/10/2019 a les 14:00

'Per la bona gent' de Manel, cançó per cançó

Analitzem en profunditat els dotze temes que configuren el nou àlbum del quartet barceloní

Manel | Michal Novak

Res no és el que sembla en el nou disc de **Manel**, el joc de músiques i lletres és ampli i, com sempre, les seves cançons tenen tantes mirades com oients tenen i tindran. Des d'Enderrock, fem una proposta d'audició, havent-ne seguit la carrera discogràfica amb atenció. Que cadascú hi digui la seva.

1. "Canvi de paradigma"
Manel comencen cantant que "amb el canvi de paradigma, vaig haver-me d'excusar" i aquí, de nou, se serveixen del recurs literari de la *captatio benevolentiae* per demanar una atenció, però amb molta educació, com ja van fer a *Els millors professors europeus* (Discmedi, 2008). Ara bé, adverteixen que les bestieses que han arribat a dir s'han acabat. Quan ja han mort el personatge i la persona, fins i tot conclouen: "van haver-me d'enterrar (⋯) amb cap nom a la placa". De bon començament accepten aquells als quals poden agradar i als *haters* que trobaran.

2. "Per la bona gent"
El quartet es dirigeix a "la bona gent" que els vulgui escoltar en aquest al·legat a l'apropiacionisme musical (sempre que serveixi per créixer artísticament). De la mateixa manera, la lletra presenta algú que tant pot ser bona persona com dolenta, segons els molts matisos que

Guillem Gisbert s'encarrega de desglossar i rapejar amb mestria. "Per la bona gent" ha estat el primer senzill que ha fet públic el quartet i del qual s'ha parlat més fins ara. Conté un sàmpler de **Maria del Mar Bonet**, de l'*Alenar* (1977). El títol també podria evocar un conte de 1955 de Flannery O'Connor, "*Good Country People*", que destapava les baixes passions amb dissecció cerebral com tan bé han sabut fer en aquest nou disc **Manel**.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=r0RLh8-IXds

3. "Formigues"

La cançó "Formigues" pren versos del poeta **Jacint Verdaguer** i els posa en actiu com les formigues de les quals parla, però més que un paisatge bucòlic dalt de Montserrat, aquí la cançó està presentant una invasió que no es veuria ni en la mateixa pel·lícula *Cuando ruge la marabunta* (*The Naked Jungle*, 1954). L'aversió als insectes també té alguna cosa d'aracnofòbia que plantejava **The Cure** amb "Lullaby", una cançó de bressol sinistra com la veu poètica de Gisbert. El final ("m'empasso moltes més de les que puc pair"), al marge que pugui representar mil motius metafòrics, literalment també podria evocar el futur de l'espècie humana, ja que a aquest pas, aviat haurem de menjar insectes per sobreviure.

4. "Aquí tens el meu braç"

Amb un inici que fa l'ullet al "Vine a la festa" d'**Els Pets**, es presenten a ritme de reggae a l'inici. Se saben el seu "carisma punxegut", però la ironia de la lletra que segueix discursejant en la carrera per ser "ciutadans exemplars", condueix la veu de la cançó cap a diverses maneres de cantar properes a David Carabén de **Mishima**, retratant a la manera de **Manel** el que passa entre la vida d'artista i la pròpia, confessant que totes dues estan igualment plenes d'inèrcies.

5. "L'Adela i el marge"

Un altre *leit motiv* d'aquest disc podria ser el de l'Adela d'aquesta cançó, que és el d'evitar allò de què peca majoritàriament la societat: "repeteixen discursos memoritzats". I Guillem Gisbert construeix una història per la qual perdre's, com tants cops ha fet en altres cançons amb altres personatges -de la Maria i el Marcel ("Nit freda per ser abril") a "Teresa Rampell", passant pel Bernat que algú en el passat es va trobar-. Aquí, però, s'indica un marge, una frontera, un fins aquí hem arribat, per als que "prescindeixen de la veritat". I cantar el privilegi que és poder caminar pels marges.

Manel Foto: Michal Novak

6. "Els entusiasmats"
Plena d'atractius sons urbans, sovint tan buits de contingut en les seves lletres, aquí la vibració té a veure amb el que s'explica. Les bandes i les colles incendien sensibilitats i això també passa als barris de Barcelona, des del parc de l'Escorxador fins al barri d'Horta, passant pels *pijos* del Putxet (com passava amb la Teresa Rampell a Vallcarca). El "viure entusiasmats" és una autocrítica a la societat de l'oci en què estem instal·lats, on només vivim per tenir "les sinapsis en acció" tot i ser conscients que "l'enemic és molt llest i ens supera en recursos i en nombre". Acceptem-ho: sovint "volem una bona història abans que la veritat".

7. "Per un ram de clamídies"
La narrativa del disc té certa continuïtat en aquesta cançó trampa. Porta a la confusió si un no s'hi fixa: les orquídies es converteixen en clamídies (malaltia de transmissió sexual) i d'una música romàntica propera al *one hit wonder* "Words don't come easy" de **F.R.David** es passa a un sàmpler de "Ràdio Capvespre" de **Maria Cinta**, una artista no prou valorada en la seva maduresa. **Manel** continuen engreixant l'imaginari on un ram de flors, o en altres discos una sola flor ("La flor groga"), sempre té una lectura gens banal, amb penediment o sense.

8. "Les restes"
De sobte, apareixen les restes d'un sarcòfag i amb aquesta història **Manel** recorda el doble fil dels contes irònics de Pere Calders, com *Un estrany al jardí*. Però aquí és en un supermercat que es descobreix un jaciment on s'hi podrien trobar "peces de gran valor cultural". La història serveix per posar en dubte versions oficials. El relat ve de més lluny, però s'infantilitza i es democratitza amb un "sempre he volgut tenir un superpoder".

9. "Tubs de ventilació"
On busca la inspiració **Manel**? Deuen estar farts de respondre aquesta pregunta i tanmateix dediquen una cançó al tema. Si en un altre moment van ser els garrotins els que els permetien fer rimes interessants com un divertiment, aquí són els típics riffs de guitarra els que afavoreixen els

recitats de tots aquells "assumptes que no resoldré cantant". I es dediquen a buscar tota mena de "Tubs de ventilació" (les *Maniobras de escapismo* per a **Love of Lesbian**), i la música es transforma en música de fira, de circ, per criticar arengues i trobar joies allà on en principi "no hauria de buscar". Cançó de dos colors, com les barres de gelat de dos sabors.

10. "Boy Band"
Segon senzill on la colla d'amics es transforma en producte prefabricat pel màrqueting musical i els converteix en personatges amb trets definits i definitoris com dels que va escapar **George Michael** sortint de **Wham!** o on tantes *boy bands* han patit. La cosa també té molt de desacralització d'una moguda que ha begut molt de les *groupies* o fans histèriques addictes al consum de tota mena de marxandatge. La fatxenderia sobresurt quan la veu principal assegura que serà millor que qualsevol cantautor i fa emergir la vanitat que acompanya qualsevol. El final de discoteca té una barreja explosiva, de **Sabrina** desconstruïda a d'altres músiques dels vuitanta que podria haver sorgit d'una conversa amb el sentit de l'humor de **Quimi Portet**.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=zhyfs0WR60c
11. "Les estrelles"
Adaptació de la preciosa cançó de **Janis Ian** "Stars". Curiós i gratificant que **Manel** faci escoltar en aquest disc cançons de dones (**Bonet**, **Maria Cinta** i la mateixa **Janis Ian**). Una cançó que parla dels envelats de mala mort que també s'han hagut d'empassar, ells i elles, una cançó que assegura "com es perd la gent per uns aplaudiments...". **Manel** confessen claus de lectura de cançons d'altres discos, com aquell grup amb èxit efímer que ja abordaven a "Banda de rock ("Què se n'ha fet d'aquella banda de rock, saps quina dic?"). Un altre referent que se cita és **Nina Simone**, tan immensa que no hi ha res a dir o afegir.

12. "El vell músic"
Una cançó ideal per tancar un disc dedicat als músics professionals que van més enllà de l'edat pròpia de les bandes de pop juvenil i allarguen les carreres artístiques amb molta dosi de valentia i de veritat. Ho va fer **Gato Pérez** (escolteu "Todos los gatos son pardos" al seu disc pòstum *El último y el primero*, de 1996, o a l'original Carabruta de Belter, el 1978, i veureu la recreació), ho va fer **Sisa** aleshores i ara que canta recordant aquelles vetllades celestials al costat de **Manel**, com qui es passa un testimoni amb alegria i música de festa major... o de final de festa.